
OVER DE KIJKWIJZER TAALBELEID VAN SCHOLENGROEP BRUSSEL
SOK-CONGRES, AFFLIGEM, 6 JUNI 2014,

EEN KNOOPPUNTBANK VAN DATA VOOR
EEN ZELFONTWIKKELEND TAALBELEID

FRANK DELAERE & FRANK VAN ROMPAEY
BEGELEIDERS TAALBELEID SNPB

Scholengroep
BRUSSEL

TAALBELEID – NIET SMAL, NIET SCHOOLS MAAR ...
ZELFONTWIKKELEND

Smalle variant

- Taaltoetsen: taaltekorten vaststellen
- Doel & doelgroep: taaltoetsniveau van taalzwakke leerlingen
- Middel: buitenklasdifferentiatie; verwijzing door/naar taalleerkracht voor remediëring

Schoolse variant

- Taaltoetsen: taalbehoeften achterhalen
- Doel & doelgroep: schoolse taalbeheersing van alle leerlingen
- Middel: binnenklasdifferentiatie; taalondersteuning in elke les; overleg en afspraken tussen taal- en vakleraren; terugkoppeling

Brede variant

- Taaltoetsen binnen een breed beginbeeld; zorgdossier
- Doel & doelgroep: van taalondersteuning naar taalontwikkeling; elke leerling een competente taalleerder
- Middel: volgfiles taal; taaldossiers en portfolio's; acties rond taal verankerd en verzelfstandigd

* P. Rooijackers & W. van der Westen, "Taalbeleid in de praktijk" in Taal centraal (Amsterdam, VLLT, 2009)

DATA, DATA, DATA ...

“Yes, data are undeniably important but they are not holy. Data are middlemen. (...) Nobody wants to see data; nobody learns from that. The best visualizations never celebrate the data; instead they make us learn about worldly phenomena and forget about the data. After all, who looks at the Mona Lisa to think about the paints?” – Kirk Goldsberry (Harvard University)

-
- Data
    - Data taalvaardigheid & evolutie taalvaardigheid
    - Data over de uitwisseling van data: zorgdossier taal SO; terugkoppeling BaO
    - Data over lln. op maat van verschillende lerarengroepen
  - Data over ... data
    - Over taalontwikkende projecten
    - Over jaarplanning en meerjarenplan talenbeleid
  - Data over data over ... data
    - M.b.t. de (structurele) verwerking van al deze data
    - M.b.t. de reflectie over deze data
      - Binnen de school jaar na jaar
      - Binnen het lerend netwerk

DATA IN CONCENTRISCHE CIRKELS

EEN TAALBELEID KAN NIET/NOOIT IN HET DROOGDOK 'Bottom up'- historiek van onze Kijkwijzer Taalbeleid

Een **dynamische** kijkwijzer:

1. **evolutie**

- in overleg met netwerk taalco's (*grosso modo* 30 leden)
- vertrekpunt: "Waar staat mijn school?" vertaald in 30 items
- van 30, over 50, over 50 geüpdatete, tot gaandeweg 100 items

2. **dekkingsgraad**: jaarlijkse meting van implementatie taalbeleid

3. **reflectie & nieuwe doelen**:

- minimumverworvenheden
- verankerde acties
- nieuwe ('puntenloze') items

KIJKWIJZER TAALBELEID

Ontstaansgeschiedenis

PIJLER III: TAAL)ONDERWIJS & HET SCHOOLTEAM

ITEM TAALBEELD	Omschrijving	Aanspreker	74
Breed school team	Interactieve taalbeelden	Voorafge diactische info en materialen (een en tweedevoudsbuizen, afteken, bespreken van 3D tekst (hardboek))	61
	Taken rijen van het project	Logboek met afgeleverde taken	65
	Leren en ontwikkelen	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
Breed school team	Interactieve taalbeelden	Voorafge diactische info en materialen (een en tweedevoudsbuizen, afteken, bespreken van 3D tekst (hardboek))	61
	Taken rijen van het project	Logboek met afgeleverde taken	65
	Leren en ontwikkelen	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
Breed school team	Interactieve taalbeelden	Voorafge diactische info en materialen (een en tweedevoudsbuizen, afteken, bespreken van 3D tekst (hardboek))	61
	Taken rijen van het project	Logboek met afgeleverde taken	65
	Leren en ontwikkelen	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
	Interactieve taalbeelden	Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67
		Interactieve taalbeelden, lesplan voor	67

TVO & deskundigheidsbevordering TVO

- Talige initiatieven in alle vakken: leesmaatjes, schrijfportfolio
- Projecten i.s.m. lerarenopleidingen: tutorlezen, schrijfcoaches
- Brede school
- ...

Kijkwijzer cluster III

PIJLER IV: BELEIDSONTWIKKELEND VERMOGEN

ITEM TAALBEELD	Omschrijving	Aanspreker	74
Breed school team	Coördinator taalbeelden	Gefaciliteerd	74
	Interne communicatie	Werkings	79
		Verdeelt & bewaakt taken	80
	Externe communicatie	Verlegging naar externe partners	81
		Verlegging naar externe partners	81
	VWS Taalbeelden en schooltaal	Leiden tot alle vakken of vakgroepen	80
		Leiden tot alle vakken of vakgroepen	80
	Begeleidingsvraag	Intro taalbeelden bij directiewissel	91
		Intro taalbeelden bij directiewissel	91
	Professionalisering TVO	Doelrichting/GOK-controle	91
Doelrichting/GOK-controle		91	
Contactgroep taalcoördinatoren	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
Implementatie van workshops	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
Werkshop voor coördinatoren	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
Naschoolingplan	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	
	Interactieve werkerin, hergebruik vakken	93	

Gefaciliteerde taalco

- Werkgroep taal (school)
- Contactgroep taalco's (scholengroep)
- Planning & update planning
- ...
- Presentatie i.f.v. doorlichting/GOK-controle

Kijkwijzer cluster IV

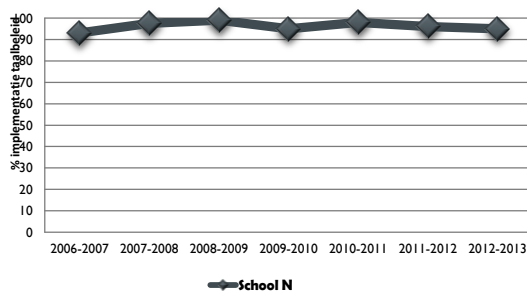
VISUALISEREN VAN DATA ALS REFLECTIEMIDDEL

GRAFIEK ONTWIKKELING TAALBELEID SCHOLENGROEP BRUSSEL:

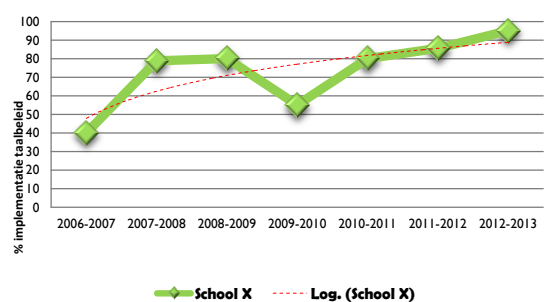
% ITEMS OP EEN DYNAMISCHE CHECKLIST

GRAFIEKEN IMPLEMENTATIEGRAAD TAALBELEID 2006-2013 + TRENDLIJN (I)

Evolutie beleidsontwikkeling per school

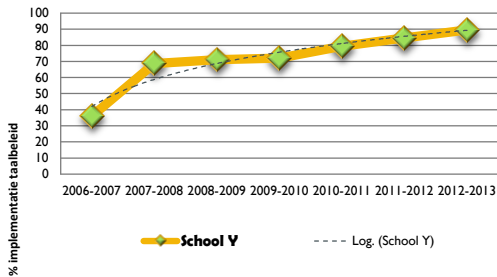

Evolutie beleidsontwikkeling per school

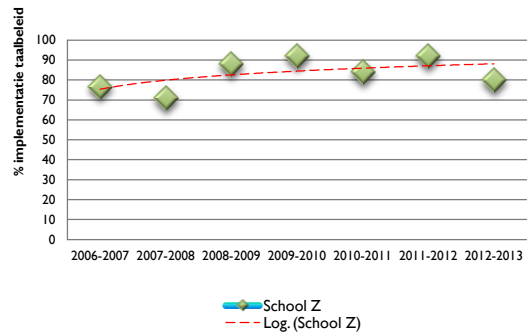

GRAFIEKEN IMPLEMENTATIEGRAAD TAALBELEID 2006-2013 + TRENDLIJN (II)

Evolutie beleidsontwikkeling per school

Evolutie beleidsontwikkeling per school

DATA ALS IMPULS VOOR ONTWIKKELING

Taalcoördinator verzamelt de data met als klankbord werkgroep taalbeleid

- ≠ louter leerwinstmeting
- ≠ louter cijfermateriaal over leerlingen/schoolprestatie
- ≠ louter input-outputdossier
- implementatie in eigen schoolcontext vs. ranking met andere scholen
- groeilijn
- gemiddelde score (15 'scholen'): 2011-2012: 77/100; 2012-2013: 81/100